

იცელუაზიარი განათლება

შემ სტულინგი და უმაღლესი განათლება

ლალი პელაძ

14 ივნისი საქართველოში შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების დაცვის დღეა, რომელიც კიდევ ერთხელ გვახსენებს ხოლმე ამ სტატუსით მოსარგებლე 150 ათასზე მეტი თანამოქალაქის უფლებების დაცვის აუცილებლობისა და მათთვის თანაბარი შესაძლებლობების შექმნის უზრუნველყოფის შესახებ.

რეგისტრაციისას აბიტურენტისა სპეციალურ ველზე უხდა
მიუთითოს სპეციალური საჭიროება და გარკვეულ თარიღამდე
ფრონტ №100 წარმოადგინოს. ამთა შემდეგ კომისია დაინტენებს
მუშაობას იმის დასადგენად, მართს სჭიროება თუ არა აბიტუ-
რინტს სპეციალურ პირობის შექმნა ან სხვა სახის მხარდაჭე-
რა. სხვადასხვა სახის საჭიროებები არ სერტიფიცირდების-
თვის, ყრუ-მუნჯებისთვის, ეპლენებისთვის, მოტორული ჩამორჩე-
ნის ან დიაგეტის მქონე და სხვა ახალგაზრდებისთვის.

სხორცედ ამ საჭიროებების მიხედვით აბარებენ გამოცდებს, მაგალითად, უსისათლო და სუსტადმხედველი ახალგაზრდები ბრაილის სისტემით ან ხმოვანი პროგრამებით; მოტორული დარღვევების მქონე ახალგაზრდების (რომელთაც ზედა ან ქვედა კოდურის მოძრაობის დარღვევა აქვთ) პასუხებს სპეციალურად დანაშაული მოკარისხახ, ვიდეოკამერების მეთვალყურების ქვეშ, იწერს და ა.შ. მათთვის საგამოცდო საათებიც გაზრდილა. თუმცა, არის შემთხვევები, როცა ადატურინგიტებს როინის გაზრდა აარ სჭრდება, მათ უბრალო გადაადგილებაში ქმარებიან ან ურიგოდ მიჰყავთ სარეგისტრაციო ადგილამდე.

„მაქსიმალურ მხარდაჭერას ვთავი ზორი ძძძ აიტურიებ-
ტებს, რომ საკუთარი შესაძლებლობებს გამოავლინონ და ჩი-
ორცხონ უძალლეს სასწავლებლებში. რა მხარდაჭერა აქვთ უკვე
უმაღლეს სასწავლებლებში მოხვედრილ სტუდენტებს, სამწუ-
ხარისხო, ამის შესახებ სრულებრივ ინფორმაცია არ ვაკევს, მაგრამ
რასაც ვიგებთ, არასახადილობა – გვითხრა მათი გაბუნიამ. ეს
ნერილიც სწორედ იმას ეხება, თუ როგორია ქართველი შემ
სტუდენტის ბეჭი უმაღლეს სასწავლებლებში.

პირველ რიგში, რას აძმინდს კაბონი ამის ქეთახება. ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის თანახმად, „ყველა ადამიანს აქვს განთლების უფლება“, საქართველოს კონსტიტუციის 35-ე მუხლის პირველი პუნქტიც სწორედ ამ უფლებას ექრნება, სადაც წერია, რომ „ყველას აქვს განთლების მიღებისა და მისი ფორმისა არჩევის უფლება“. ეს ჩანაწერი კი, ავტომატურად, პირდაპირი ვალდებულებაა, სახელმწიფომ ხელი შეუწყოს თავისი ქვეყნის ყველა მოქალაქის განათლების ხელმისაწვდომობას თავისთვის, ყველამ იგულისხმება განურჩევლად ყველას სსსმ სტუდენტი.

გახათლების საკითხს ენება ტეზლუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვის შესახებ კანონის მე-4 თავი, რომლის თანახმადაც, სახელმწიფო ვალდებულებას იღებს, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს შეუქმნას განათლების მიღებისათვის აუცილებელი პირობები. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების კონვენციის მე-4 მუხლის 1 ქვეპუნქტის თანახმად: „სახელმწიფოების უზრუნველყოფის ინკლუზიური განათლების სისტემის დანერგვასა და მთელი ცხოვრების მანიმილზე განათლების მიღების მისამართობას“. ასევე, „უმაღლესი განათლების შესახებ კანონში“, მესამე მუხლის მესამე პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტში, კვითხულობთ: „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ზრუნავს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე სტუდენტებისთვის სწავლის პირობების შესაქმნელად“, რაც უნივერსიტეტებში სათანადო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის არსებობით უნდა გამოიხატოს. ეს, თავის მხრივ, აუცილებლად უნდა ასახოს ავტორიზაციის სტანდარტებში და უმაღლესი სასწავლებელი სტანდარტის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

ერთია, რას ამბობს კანონის ჩანაწერი და მეორეა, როგორ სრულდება ის რეალობაში.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტის მე-10 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად: „უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას უნდა ჰქონდეს ადაპტირებული გარემო სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე სტუდენტებისთვის“. ამ სტანდარტის თანახმად, ადაპტირებულ გარემოში მხოლოდ პანდუსები და სკელი ნერტვილები იგულისხმება, ხოლო სხვა დანარჩენი საჭიროებები სტუდენტებისთვის თავად უნივერსიტეტებში უნდა უზრუნველყონ, მაგლითად, სასწავლო ლიტერატურა და ა.შ. ყველა

ნესით, სსამ სტუდენტებს განათლების მისაღებად ხელშემწყობი პირობები უნდა დახვდეთ. სახელმწიფომ, 2012 წლის მონაცემებით, 57 უმაღლეს სასანავლებელს მანიქუ ავტორიზაცია და, ფაქტურობრივად, განაცხადა, რომ ეს სასანავლებლები მზადარიან მიზნობრივ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე სტუდენტები და შექმნან მართვე საჭიროებებზე მორგებული გარემო განათლების მისაღებად.

რა ხდება რეალურიდ, როგორ სხავლობებს დღეს საქართველოში სტეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე სტუდენტებისა და რამდენიმე ხელმისაწვდომისა მათთვის განთლება, შევცადე, ეს ყველავერი ერთი სსსმ სტუდენტის მაგალითზე გამეგო. ჩემი რესპონსურტი ქეთევნო გოგიტაშვილი მცირებებედევლია. მას ხშირად ბევრი წინააღმდეგობის და დაპრკოლების გადალახვა უწევს, მაგრამ ცდილობს დამოუკიდებელი იყოს.

ქეთობ 202-ე საჯარო სკოლა (უსინათლო და შპორტუმცველ
მოსწავლეთა სკოლა-პანსიონი) დაამთავრა და დღეს სონუმსა
სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ფსიქოლოგის ფაკულტეტზე
საჯარო ბაკალავრის დარგის სამართლის მიერ დაგენერირებულ
სამართლებრივ დოკუმენტის მიხედვის მიზნით.

საინტერესოა, უნივერსიტეტში ჩარიცხვამდე, როგორ გაიარა ქეთომ ერთიანი ეროვნული გამოცდები და იყო თუ არა საგამოცდო ცენტრში მისთვის საჭირო პირობები შექმნილი. ამბობს, რომ: „ეროვნულ გამოცდებზე ყველა პირობა იყო შექმნილი იმისთვის, რომ გამოცდაზე პრობლემა არ შემქმნიდა. ტექსტიც გადიდებული მრიულით იყო და დროც გარომაგებული მქონდა. პრინციპში, მეტი არც არაფერი მჭირდებოდა.“

უმაღლესში ჩარიცხულ ქეთის პირველივე პრობლემა დაფი-

A black and white photograph of a young woman with long, dark, wavy hair. She is smiling warmly at the camera, her head slightly tilted. She is wearing a dark, possibly black, top with a subtle, intricate pattern. In the background, there's a dirt road leading towards a white car parked near a brick wall. Further back, a hillside covered in houses is visible under a clear sky.

ქეთი ამბობს, რომ, ფაქტობრივად, ამ მხრივ, არანაირი ხელ-შეწყობა არ აქვს და 202-ე საჯარო სკოლიდან, სადაც ყველა პი-რობა იყო სწავლისა და განვითარებისთვის, უცდებ ასეთ გარე-მოსთან შეგუება, ცოტა გაუჭირდა: „ნიგნების კითხვა ძალიან მიჭირს, თვალი მაღლე მეღლება. როცა სპეცსოლაში ვსწავ-ლობდი, გვაკვდნენ აღმზრდელები, რომლებიც გვამჟადინებ-დნენ და საღამოობით გვიკითხავდნენ გაკეთოლებს, თვალი რომ არ დაგვლლოდა. 202-ე სკოლაში ყველანაირ პირობას გვიქ-მნიდნენ, რომ განათლება მიგვედო. ახლა ნიგნების კითხვა, რა თქმა უნდა, მიჭირს, ზოგიერთს, რომელსაც შედარებით დიდი შრიუფტი აქვს, ვკითხულობ, მაგრამ ნერილი შრიუფტის კითხვა მიჭირს. ნიგნი ძალიან ახლოს უნდა მიიტანო, რომ ნავიკოსხო, ასე კი მაღლე ვიღლები. უნივერსიტეტში, ძირითადად, ნერილი შრიუფტით ნაბეჭდი ნიგნებია. ქსერონქსით ვაღიდებ ხოლმე ტექ-სტექს, მაგრამ ესეც პრობლემაა.

ნესით, თუკი უნივერსიტეტი გილებს სსსმ სტუდენტს, აუცი-
ლებლად უნდა იყოს შენს საჭიროებაზე მორგებული გარემო და
სასწავლო რესურსი. ვიცი, რომ ევროპის უნივერსიტეტებში გა-
ნათლება თანაბრად ხელმისაწვდომია ყველასთვის და მსგავსი
დაბრკოლებები ნაკლებად არსებობს. ჩვენს უნივერსიტეტებში
კი ასეთი ხელშეწყობა, ჯერჯერობით, არ გვაქვს. მე არ მაქვს
პრეტებზია კონკრეტულ უნივერსიტეტთან, რადგან არ მსმე-
ნია, საქართველოში, უნივერსიტეტი, სადაც ასეთი ხელშეწყო-
ბაა. ამდენად, ვფიქრობ, ზოგადად მიღომაა შესაცვლელი.
თუმცა, ლეგტორები ყველაფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ ჩვენ
ვისწავლოთ, მით უმტეს, როცა ხედავენ, რომ დაინტერესებუ-
ლი ხარ. ჩვენთვის საჭირო სასწავლო რესურსი, როგორც
გითხრით, უმაღლეს სასწავლებლებში ნაკლებადაა ან
საერთოდ არ არის. სასწავლო გარემო არ არის ადაპტირებული.
ელემენტარულად, აუდიტორიაში, სადაც სუსტადმხედველი
სტუდენტი სწავლობს, გამადიდებელიც კი არ არის, თუნდაც
ერთი. ჩემნარი სტუდენტისთვის ბიბლიოთეკაში ერთი დაბე-
მარე პერსონა რომ იყოს, ისე როგორც სკოლაში გვყავდა მას-
წავლებელი, რომელიც გვიყითხავდა, ეს ბევრს გაუადვილებდა
სწავლას. თუმცა, მე რომ არჩევნი მქონოდა, მანც გადიდებუ-
ლი შრიფტით ნაბეჭდ წიგნს აგირჩევდი და მეცდინეობას და-
მოუკადებლად ვაჭირობინებდი, მაგრამ არც ერთი მაქვს და არც
მეორე.

ასეთ დამოკიდებულებას, აღმართ, გარკვეულნილად, ის ფაქტორიც განაპირობებს, რომ სსსმ სტუდენტები ცოტანი ვართ. მაგალითად, როცა უნივერსიტეტში სუსტადმხედველი ერთი ან ორი სტუდენტი სწავლობს, მათთვის გადიდებული შრიფტით ნიგნების ბეჭდვას თავს არიდებენ. მესმის, რომ ეს გარკვეულ თანხებთანაა დაკავშირებული და პასუხის ვიცი ამაზე – ძვირი უჯდება უნივერსიტეტს წიგნის ბეჭდვა და ამის რესურსი არ აქვს – მაგრამ, კიდევ ვამბობ, თუკი იღებ სტუდენტს სასწავლებლად, მისთვის ხელსაყრელი პირობები უნდა შექმნა, რომ განვითარდეს. ბიბლიოთეკაში კველაზე მეტად საჭირო ლიტერატურა რომ იყოს, თუნდაც ერთი ეგზემპლარი, ეს უკვე დიდი მხარდაჭერა იქნებოდა. თუ წიგნის დაბეჭდვა რთული ან შეუძლებელია, მაშინ ქსეროქსი მანც უნდა იყოს, რომ იქვე შეძლო A3 ფორმატზე, გადიდებული შრიფტით, დააქსეროქსო შენთვის საჭირო მასალა. არადა, იციო ამისთვის რამდენი წალენება მონევს? დავდოვარ და მთელ ქალაქში ვეძებ ხოლმე ისეთ ქსეროქს, სადაც შეძლება გადიდებულად დავბეჭდო. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ჩემთვის ასეთი დოზით დამოკიდებლად გადადგილება პრობლემურია, რა თქმა უნდა, ეს უკვე დიდ დაბრკოლებასთანა დაკავშირებული. ამის გარდა, რთულად თუ იპოვო ქალაქში ქსეროქსს, სადაც A3 ვერსაზე გადიდება იციან. ხოლო იქ, სადაც აქვთ დიდი ქსეროქსები და იციან

იცელუაზიარი განათლება

ამის გაეტება, არ აქვთ დიდი ფურცლები. ამბობენ, რომ ამაზე ძალიან ცოტა ადამიანს აქვს მოთხოვნა და, აქედან გამომდინარე, მათვის არ არის მომგებაიანი. აქაც არ მოასზრება ჩევენი საჭიროებები. აა, ასე მიჩნევს ხოლმე სასახლო მასალის დასაქსერიქსებლად წვალება.

გადიდებული შრიფტის ნიგზებია პრობლემა და, როგორც ვიცი, ბრაილის შრიფტით ნატექტი ნიგზები უმაღლესებს საერთოდ არ აქვთ, ამბობენ, რომ ძალიან ძირი ღირს და ფუფუნება. “

უნივერსიტეტში ზოგიერთი წიგნის ელექტრონული ვერსია არსებობს, შეგიძლია აუდიოვერსია ჩატვრითო და მოისმონ, მაგრამ ქეთო ამ ვერსიას ნაკლებად იყენებს, რადგან ამბობს, რომ წაკითხულით უუკითხ სწორობს: „მირზენია, მრივაური ახლოს მოვიტან და რამდენ ხასიათი შევძლება, ასე მრივცადონ“. ადამიანი; რამ მისი ძმი არიანთ მისი პიროვნეული მამა.

გვიაბობს, რომ შისი ძღვენა გოდერიძი იძავებს კოროლეიძის შეონებს სტუდენტია და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკურ ფაკულტეტზე სწავლობს. სასწავლო ლიტერატურა მისთვის უფრო ხელმისაწვდომია, რადგან იყო შემთხვევები, როცა მისი მოთხოვნით უნივერსიტეტში წიგნი გადიდებული შრიფტით დაუტექდა, მართალია დაგვიანებით, მაგრამ წიგნი დაიბეჭდა. თავიდან ასეთ წიგნებს სახლშიც ატანდნენ, ახლა თითო ეზეზმპლარი დევს ბიძლიოთეკაში. პრაქტიკულად, ამ კუთხით, გოდერიძის მეტი ხელშეწყობა აქვა.

მის ნაცონობ შემ ახალგაზრდებს შორის ძევრია სტუდენტი, 202-ე სკოლადამთავრებულებიდან ძევრი სწავლობს უმაღლეს სასანავლებლებში. აღნათ, მათაც ისეთივე წინაღმდეგობებით სავსე სტუდენტობა აქვთ. ერთ-ერთი მეგობარი მასთან ერთად ჩაირიცხა თამარ მეფის სახელობის უნივერსიტეტში და დღესაც იქ აგრძელებს სწავლას. ისიც სუსტად მხედველია, თუმცა, როგორც ქეთი ამბობს, მას კიდევ უფრო მეტად სჭირდება დახმარება, რადგან დამოუკიდებლად კითხვა არ შეუძლია. ამ დახმარებას მას ახლობლება, მეგობრები უზევენ და უკითხავნენ. აა, ასე სწავლობს კიდევ ერთი სპეციალური საჭიროების მქონე სტუდენტი.

„საქართველოში ზოგადად პრობლემაა შემ ადამიანების ადაპტირება, ეს ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იგრძნობა და არა მხოლოდ განათლებაში, – ამბობს ქეთი, – შესაბამისად, ვერც ჩემთვის იქნებოდა შესაბამისი პირობა შექმნილი ვერც ერთ სხვა უნივერსიტეტში, არც სახელმწიფო და არც კერძო უმაღლეს სასწავლებელში, ერთშიც მომინია სწავლა და მეორეშიც. ყოველ შემთხვევაში, არც გამიგია, რომ რომელიმე უმაღლეს სასწავლებელში მაქსიმალური პირობა იყოს შექმნილი შემ სცუ-დენტის განათლებისთვის.“

ასეთი პირობებისა და სკეპტიკური განწყობის მიუხედავად, ქეთი მანიც ახერხებს დაბრკოლებების გადაღაცხას, თანაც და-მოუკიდებლად და ფსიქოლოგის პროფესიას ეუფლება. ეს პრო-ფესიაც შემთხვევით არ აურჩევა, ბავშვობიდან მოსწონდა ფსიქოლოგის ერთი მიზეზის გამო – ფიქრობდა, საკუთარ თავს დაეხმარებოდა, რადგან, ვიდრე ხაშურის რაონის სოფელ ქვიშეთის საჯარო სკოლიდან, სასწავლებლად, 202-ე საჯარო სკოლაში გადმოვიდოდა, სერიოზული ფსიქოლოგიური პრობ-ლებები ჰქონდა. და ეს პრობლემები სუსტადმხედველობას უკავშირდებოდა, რადგან ჩეცულებრივ სკოლაში მისთვის ხელ-საყრელი გარემო არ იყო, რომ ესწავლა და განვითარებულიყო. „202-ე სკოლაში ბილოვ სამი წელი ვისწავლე და სწორედ აქ გა-დავწვევით, გამჭვედარიყავი ფსიქოლოგი, რომ თავად მომევლო

ჩემი თავისითვის, შემდევ კი სხვებსაც დავხმარებოდა. სტუდენტობისას კიდევ უკეთ გავაცნობიერე, რომ სწორი არჩევანი გავაკეთებ. სურვილი მაქვს, სხავლა მაგისტრატურაში გავაგრძელო, რომ მქონდეს სამსახური და ჩემი წელილი შევიტანო სტერეოტიპების დამსხვევაში – თოთქოს ჩვენ შეზღუდული შესაძლებლობები გვაქვს.“

ამბობს, რომ ინტერვიუზეც სწორედ ამიტომ დამთანხმდა. „იქნებ ჩემ შემდგომ, სსსმ სტუდენტებს, ოდნავ მაიცც, გაუზღვისონ სასწავლო პირობები. ეს მართლაც დიდი მიღწევა იქნება. მინდა კიდევ ერთხელ გავახმოვანო, რომ ყველა ადამიანს აქვს განათლების უფლება და ამ ყველაში ჩვენც, სსსმ სტუდენტებიც მოვიაზრებით. უბრალოდ მინდა, რომ თანაბარი სასტარტო პირობები ვკერძეს განვითარებისთვის. ჩვენ ვვაქვს უფლება, მივიღოთ განათლება, კიყოთ საზოგადოების ისეთივე სრულფასოვანი წევრები, როგორც დაარჩენები. იმ ადამიანებს, რომლებსაც უბრალოდ მხედველობის პრობლემა აქვთ, ჩვეულებრივ შეუძლით განვითარდნენ და დაუფლობონ მათთვის სასურველ პროფესიას. სხავლა ისევე შემიძლია, როგორც სხვა სტუდენტებს და ვფიქრობ, იმის გამო, რომ ცუდად ვხედავ, პრობლემა არ უნდა შემექმნას. სახელმწიფო ხელი უნდა შევ-ვიწყოს, რომ ვისწავლოთ და არა პირიეთ – ისეთი გარემო შემოგვთავაზოს, რომ ეს მოტივაცია დაგვიკარგოს.“

სტუდენტებს წინ საინტერესო გეგმები აქვს, აპირებს მაგისტრული დაამთავროს, თუმცა რომელ მიმართულებას აირჩივს ფსიქოლოგიაში და სად იმუშავებს, ამაზე ჯერ კიდევ ფიქრობს, ამბობს, რომ ერთი რამ ზუსტად იცის: „ისევ ამ სკოლაში სამუშაოდ დაბრუნებას არ ვაპირებ, მიუხედავად იმისა, რომ 202-ე სკოლამ ჩემი ცხოვრება უკეთესობისკენ შეცვალა და მაქსიმალურად მომცა იმის შესაძლებლობა, მესწავლა და, როგორც პიროვნება, გავზრდილიყავი. მინდა უფრო შორს წავიდე, ჯერ ზუსტად არც ის ვიცი, რომელ მიმართულებას აერჩივ. მომნონს ბავშვთა ფსიქოლოგობა, ზოგადი ფსიქოლოგია. ფსიქოლოგიას მრავალმხრივი მიმართულება აქვს, შეიძლება ფსიქოთერაპევტად იმუშაო, ფსიქოკონსულტანტად, ბავშვთა ფსიქოლოგად, შრომის ფსიქოლოგად და ა.შ. ამას, როცა მაგისტრატურაში ჩაბარებას დავაპირებ, მაშინ გადავწყვეტ.“

როგორია გარემო, რომელშიც ისურვებდა ცხოვრება? როგორია სოციუმი, რომელიც უნდა, მის გარშემო შემოკრიბოს?

սալոնակ ցաթեցազմա და მამაცმა რესპონდენტმა სერიოზულად დამაფიქრა იმზე, როგორ ვიქცევთ და რამდენად გაბასუხობ მის გაბედულ მოთხოვნებს, როგორც იმ საზოგადოების ერთ-ერთი წევრი, რომელიც, ზოგადად, იმ სოციუმს ქმნის, სადაც შემ პირებს უნევთ ცხოვრება, თავის დამკვიდრება და გამუდმებით იმის მტკიცება, რომ საზოგადოების სრულფასოვანი წევრები არიან, ისევე მიეკუთხოვნებიან კანონში ჩანერიალ „ყველას“, როგორც ჩვენ, დანარჩენები. პასუხი ჯერჯერობით არ მაქსს, იფიქრეთ თქვენც და იფიქრის სახელმწიფომაც, რადგან სახელმწიფომ უზენაეს კანონით მიანიჭა მათ უფლება, მიღონ სრულფასოვანი განათლება და ასევე, უნდა მისცეს მათ ამ უფლების ალსრულების შესაძლებლობა, რადგან განათლების უფლება მჭიდროდაა დაკავშირდული ადამიანის სხვა უფლებების რეალიზებასთან, მეტიც, მათი განხორციელების ნინაპირობაა. ამიტომ, დამეთანხმებით, რამდენად მნიშვნელოვანია ქეთისთვის და მისი მეგობარი სსსმ სტუდენტებისთვის, რომ სახელმწიფო შექმნას განათლების მისაღებად სათანადო პირობები, რათა ახალგაზრდებმა შეძლონ ერთ-ერთი ფუნდამენტური უფლებით სარგებლობა.

ପରେମାନାମି

პურველი სამუშაო გეხველება

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ალექსანდრე ჯევალავა პათუმის საჯარო სკოლების პედა-
გოგებს, დირექტორებსა და აჭარის რეგიონის საგანმანათ-
ლებლო სფეროს ნარმომადებელებს შეხვდა. მინისტრის რან-
გში ეს მისი პირველი სამუშაო შეხვედრა იყო. პირდაპირ კო-
მუნიციპალიტეტის სკოლის ნარმომადებელთან ალექსანდრე ჯე-
ვალავამ მნიშვნელოვანი და აუცილებელი უწოდა.

მინისტრმა შეხვედრული კურსი და უკულისეული კურსი
მომაცვლო გეგმები გააცნო, ასევე მოსამინა მათი შეფასებები
ზოგადი განათლების მიმართულებით მიმდინარე რეფორმ-
მასთან დაკავშირდებით. აღნიშნა, რომ რეფორმის კურსი არ
შეიცვლება და მომავალში სკოლებთან, პედაგოგებთან და
დირექტორებთან თანამშრომლობით, ის მხოლოდ დაიხვეწე-
ბა. შეხვედრაზე მინისტრმა მის მიმართ დასმულ ყველა შე-
კითხვას უპასუხა.

ალექსანდრე ჯეჯელაძე: „დღეს ჩვენ შევხდით აჭარის განათლების სისტემის, შეიძლება ასე იოქავას, ხერხემალს – სკოლის დირექტორებს, პედაგოგებს და განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებს. მსგავსი შევხდრები ძალიან მნიშვნელოვანია განათლების რეფორმისთვის. მოგეხსენერ-

ბათ, განათლების რეფორმა პრემიერის ინიციირებულია და ოთხნაბიჯიანი გეგმის ერთ-ერთი დასაყრდენია. რეფორმა საფუძველს მოკლებული იქნება, თუ არ შედგა კომუნიკაცია იმ ხალხთან, ვისაც ყოველდღიურად უწევს ამ სისტემიში მუშაობა და ყოველდღიური ამონანების გადაჭრა.

შეხვედრით ძალიან კმაყოფილი ვარ, თავისთვავად იმ ფაქტითაც, რომ შეხვედრა შედგა და განსაკუთრებით იმ განწყობით, რომლითაც დამხვდნენ მასპინძლები, ოპტიმისტური განწყობით, რომელიც ივრძნობა განათლების რეფორმასთან დაკავშირებით. საუბრი, რა თქმა უნდა, პრობლემებსაც შეეხო, უფრო სწორად, ნუხილებს და იმ ამოცანებს, რომლებიც ერთობლივად უნდა გადავჭრათ. ვისაუბრეთ იმაზე, რომ განათლების რეფორმის კურსი, მიმართულება არ შეიცვლება, მომავალში მასწავლებლებითან, სკოლებთან, დირექტორებთან თანამშრომლობით უფრო დაიხვეწება. ვეცდებით, ყველა საჭიროროტო საკითხზე, რომელსაც ამ რეგიონის მასწავლებლები ყოველდღიურად ხვდებიან, ერთად, ვიმუშაოთ, დავხვეწოთ და ამგვარად გავაუმჯობესოთ ჩვენი განათლების სისტემა. საბოლოო ჯამში, ჩვენნაირ ქვეყანას სჭირდება ბრნებინვალე და არაჩვეულებრივი განათლების სისტემა, რომელსაც ერთად ავაძენებთ.“

გიორგი თავამაშვილი, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი: „ბატონ ალექსანდრეს საზოგადოება მისი ლექციებითა და ტრენინგებით, იწოდეს, როგორც ფართო საზოგადოებასთან, ჩეული და დახვეწილი ფორმით, უშუალო ურთიერთობის დიდოსტატის. დღეს განათლების მინისტრის რანგში წარუდგა ბათუმის პედაგოგებს და დირექტორებს. ბუნებრივია, შეხვედრის ამოსა-ვალი წერტილი იყო განათლების სისტემის ზოგადი მიზანები. მინისტრმა ხაზი გაუსვა იმას, რომ აღებული კურსი გაგრძელდება, რასაცვირევულია, ახალი იდეების გათვალისწინებით.

რა იყო. ჩვენ გავიცანით ადამიანი, რომელიც პროფესიონალია და ძალიან კარგად ესმის ჩვენი სისტემის, მასში არსებული ხარვეზების და, რაც მთავარია, აქცენტს აკეთებს კარგ და დადებით მხარეებზე. ჩვენთვის სისტერესო იყო ბევრი რამ, ჩემს კითხვაზე ამომწურავდ გასცა პასუხი. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო, რაიმე ძირულ ცვლილებებს ხომ არ უნდა ვეღოდეთ, რეფორმის თვალსაზრისით, ხომ არ შეფერხდება ან მიმართულებას ხომ არ შეიცვლის ჩვენთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროექტი – მასნავლებლის პროფესიული ზრდისა და კარიერული განვითარების სქემა. მინისტრმა გვითხრა, რომ სქემა აუცილებლად გავრძელდება, შეიძლება იყოს ცვლილებები, მაგრამ ეს ცვლილებები მასნავლებლის საჭიროებაზე იქნება მორგებული და ჩვენი შენიშვნების საფუძველზე განხორციელებული.

ასე რომ, ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანი შეხვედრა იყო. სასიამოვნო იყო, რომ თბილისის სკოლების მასწავლებლებისა და დირექტორებისგან განსხვავებით, ჩვენ უფრო კარგ სიტუაციაში აღმოვჩნდით, იმიტომ რომ, მისი ასეთი მასტერაბური პირველი შეხვედრა ჩვენს რეგიონში გაიმართა. გვთხოვთ, რომ ვიყოთ პოზიტიურად განწყობილები, რაც ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია.“

სხვა საქართველო აქ არის

მიიღურა 2015-2016 სასწავლო წელიც, ისევ ემოციებით, სიახლეებითა და სიყვარულით დატვირთული... აქ ყველაფერი მაინც სხვანაირად ანათებს და პრწყინავს, თუნდაც ერთ ქართულად წარმოთქმულ ლექსასა და სიმღერას სხვა ხიბლია აქვს, სხვანაირად უხარის გულს მისი მოსმენა და იცით რატომ? როცა ამ ყველაფერს საქართველოში მცხოვრები აზერ-ბაიჯანელები აკეთებენ, ეს ინტეგრაციაზე მეტია. საერთოდ, ადამიანი, ცა, დედამინა, ბუნება, ქვეყანა – ერთი დიდებული ნიგნია, რომელიც უცნაურ ენაზეა დაწერილი და ითარგმნება უსურათო, უხატებო სიტყვებით. საერთოდ ძნელია მართოებით, მაგრამ მის გარეშე საქმის კეთებას თავისი შედევგი არ აქვს. ვიფაქტურ, კიდევ რა შეიძლება ჩემს ბავშვებს ვანხო, რომ სხვა გარემოში ისნავლონ ცხოვრება. მე არაფერს ვაძალებ არც სხვებს და არც საკუთარ თავს, უბრალოდ ვიყენებ ყველა შესაძლებლობას, ვთავაზობ, ვანახებ ემოციებს, გრძნობების გამოხატვის სამუალებას ვაძლევ და ამის შემდეგ თვითონ გადაწყვეტი, უყვარდეთ თუ არა ქართული ენა და ის გარემო, სადაც დაიბადნენ, გაიზარდნენ და უნდა იცხოვ-რონ სიცოცხლის ბოლომდე.

რატომ მაღლამდთანი რეგიონი? ყოველთვის მქონდა სურვილი, ახლოდან გავცნობოდი იქაურ სტუაციას და შევხებოდი მათ ყოველდღიურ ცხოვრებას. პარლამენტში, რეგიონული განვითარების დეპარტამენტში დავწერე პროექტი, რომლის ფარგლებში, ჩვენი სკოლის მოსწავლებს უნდა ეცხოვათ ოჯახებში სამი დღით, შემდეგ კი ქართველი ბავშვები, დამეგობრებული სკოლიდან, ჩამოგვეყვანა საბირეუნდში, ამით გაიცნობდნენ ქართულ და აზერბაიჯანულ კულტურას, ტრადიციებს, თანაცხოვრებას, თუნდაც ერთი დღით, უკვე ინტეგრაციის შედეგია. პროექტის ფარგლებში, გადაყნელი ტე

გათენდა 29 მაისის მზიანი დღილა, დავიძარით საბირქენდიდან. რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, ექვსი გოგო დავითანხმეთ წამოსვლაზე და ორი ბიჭი... ვინც კარგად იცნობს აქაურ გარემოს, მიხვდება რას ნიშავს, როცა სამი დღით, შორ მანძილზე, უშვებენ გოგოებს ოჯახებიდან. ნდობა იმდენად დიდია, რომ ეს შედეგი ნამდვილად შესამჩნევი იყო. ვაღიარებ, ბევრ შრომას, ნერვიულობას, დაბრკოლებას მოითხოვს ეს ყველაფერი, მაგრამ მთავარია მოინდომო, დაისახო მიზანი და შეუძლებელი ჩემთვის არაფერია, ეს ყველაფერი იმადირის, რა ემციებასაც ვიღებ ამის საფასურად. ძალიან მინდა, მოკლედ გამოვთქვა ყველა განცდა, რაც გამოვიარეთ, მაგრამ არ გამომდის...

დაუკინებარი ერთი კვირა გავატარეთ. ჩვენი სკოლის მოსწავლეებთან ერთად ჩავედით ფასანაურის სკოლაში – დახვედრა გულთბილი. შემდეგ გავნანილდით ოჯახებში, ჩვენმა აზერბაიჯანელმა მოსწავლეებმა იცხოვრეს ქართულ ოჯახებში, დააგემოვნეს იქაური კერძები და მომზადებაშიც მიიღეს მონანილეობა. ჩემმა მასპინძელმა ოჯახმა ისე მიმიღო, როგორც საკუთარი შეილი.

საოცარი ბუნება დაგვეხვდა – მთა, მწვანედ მოფენილი მდელოები, მოჭიკვიყე ჩიტები, მოჩქეჩქე პატარა მდინარე... ეპ., რამდენჯერ მიოცნება ასეთ ადგილას ყოფნაზე, თითქოს ღრუბელს ხელით ეხბი, გრძნობ ახლოდან უფლის მიერ შექ- მნილ ბუნებას. რა სჯობს ლამაზ ბუნებაში ყოფნას. ალბათ ჩემსავით ბევრს გასჩენია ასეთ ადგილას ყოფნის სურვილი.... შემდეგ წვიმა... გაზაფხულის წვიმა... ალბათ ბევრი გრძნობს გაზაფხულის წვიმის შემდეგ დატრიალებულ მინის სუნს. ისე- თი გრძნობა მქონდა, თითქოს წვიმის ლაპრინთში ვიყავი მოქცეული. თუმცა, ალბათ, ეს მხოლოდ სოფელში ხდება.... მაგრამ მთავარია, რომ სოფელში მაინც ხდება... ასეთ წვიმა- ში, ფეხით შემოვიარეთ მასპინძელო ჯაახების სახლები, ძა- ლიან სტუმარობმყვარე ადამიანები, ამ ყელაფრის შემდეგ, გულმა რაღაც საოცარად დაიწყო ძეგრა. მიყვარს ბუნება! მიყ- ვარს წვიმა! მიყვარს მთა! მიყვარს მწვანედ მოფენილი მდე- ლოები! უბრალოდ... უბრალოდ გული მწყება, როდესაც ბუ- ნების სურათის ასეთ სილამაზეს დაკეტილი და დაცარიელე- ბული სახლები ავსებდა!..

მეორე დღეს დავესწარით ქართულის გაკვეთილებს. სკოლის დირექტორი, ქალბატონი მანანა ცოცხალაშილი ყველა ღონისძიებაში მართვის მისათვის, რომ სკოლაში სიცოცხლე ჩქეფდეს, იგრძნობოდეს, რომ აქ ძალიან ლამაზი საქართველო, მეტად საინტერესო მასნავლებლებითა და ნიჭიერი მოსწავლეებით. გაკვეთილზე გაიმართა პოეზიის სალამო, ქართველი და აზერბაიჯანელი მოსწავლეები ერთ გუნდად შეიკრა. და-

ამ ტკბილი დღეების შემდეგ, ქართველ ბავშვებს ქართული ენის მასწავლებელთან ერთად, საბირქენდში ვუმასპინძლეთ და უკვე აქ გავანანილეთ ოჯახებში. გავმართოთ სპორტული თამაშები, საღამოს კი ბავშვები ერთმანეთს ასწავლიდნენ ქართულს და აზერბაიჯანულს, ვმდეროდით ქართულად ავანთეთ ფეიერვერკი, ნაციკითხეთ ლექსები, მოკლედ, სამახსოვრო მოგონებები დაგვრჩია. ვესტუმრეთ ქალაქ მარნეულს ალგეთის ახალგაზრდულ ცენტრს. ჩვენს სტუმრებს ძალიან მოეწონათ ეს გარემოც, უკვე მიხვდნენ, რას ნიშანაც შენს ქვეყანაში მცხოვრებ აზერბაიჯანელებს რომ ემეგობრები, სითბოს გასცემ და პატივის სცენები. ამასობაში მოვიდა მათი წასვლის დროც... საბირქენდის სკოლის დირექციამ და პედაგოგებამ, გაკვეთილების დასრულების შემდეგ, გამოსამშვიდობებები სუფრა გაშალეს, გული სიმაყით ამეცისო, როცა დავინახა ამხელა პატივისცემა, ბოლოს – მასწავლებლებისა და ბავშვების აცრეკმლებული ოვალები...

როცა საბორიშვლო ტაქსში ჩასხდნენ, გული ჩამწყდა. ა. გვინდა დარჩენა, რატომ ერთკირანზე მეტი არ არის ეს პროექტი, – შემომჩივლეს ბაგშებმა. ერთხმნებისათვის სა-ჩუქრების გაეთხბაც მოასწორეს. ბოლოს მარნეულის გამგებელს, ბატონ მერაბ თოფშიშვილსაც შევხვდით და გამოვემშვიდობეთ ჩვენს სტუმრებს. რომ არა ადგილობრივი მუნიცი-პალიტეტი და გამგებელი, ეს ყველაფერი ასე ლამაზი არ გა-მოვიდოდა, ეს არ იყო მისი მხრიდან მხოლოდ თანადაფინან-სება. ერთის თქმა შემიძლია, მე იმის მჯერა, რომ სიკეთე არა-სოდეს იკარგება, ერთია, როცა რამის გაეთხბა გსურს, მაგ-რამ მეორეა, როცა ამის განხორციელებაში კეთილი ადამია-ნები გეხმარებან! რაც მთავარია, ჩვენს შემთხვევაში, ინტეგ-რაციაზე მეტი მოხდა, ენით ვერც აღვწერ განცდილსა და გა-მოვლილს, ძალიან ძალიან ბეჭნიერი და ლამაზი წუთები ვა-ჩუქრეთ ბაგშებს... მე კი, ამ ყველაფორის შემდეგ, ბეჭნიერი და გასარებული ვარ. ეს არის ჩემს ცხოვრებაში კიდევ ერთი და-უვიწყარი ტებილი მოგონება... ადამიანები იმიტომ კი არ ცოცხლობენ, რომ საკუთარ თავზე ზრუნვა ასულდებოდა ბო-არაძედ იმ სიყვარულის გამო, რომელიც მათ მიმართ სხვებს აქვთ...

საჭოავ პირია

სერღაელი განთლაჲა

**პროექტი, რომელიც სკოლამ დაუბეჭდის
ნარმატებული მომავლის უზრუნველყოფას ემსახურება**

მაკა ყიფიანი

ასციაცია „ზეკარი“, ადგილობრივ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობით, ამბროლაურში, წარმატებით ახორციელებს პროექტს – „ამბროლაურის სკოლამდელი დაწესებულებების განვითარების მეთოდური ცენტრის შექმნა-ზურნეციონირება“. აღსანიშნავია, რომ პროექტი დაფინანსებულია გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) რეგიონული და ადგილობრივი განვითარების პროექტის (რეგიონული და ადგილობრივი განვითარების ხელშეწყობა საქართველოში) ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება შევიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SDC) და ავსტრიის განვითარების სააგენტოს (ADA) ფინანსური მხრდაჭერით. პროექტის აღმასრულებელი პარტნიორია საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო.

პროექტი – „ამბროლაურის სკოლამდელი დაწესებულებების განვითარების მეთოდური ცენტრის შექმნა-ფუნქციონირება“ მიზნად ისახავს სკოლამდელი სააღმზრდელო დაწესებულების პედაგოგების გადამზადებას და საბაზშვი ბალების აღსაზრდელების „კონიტური“ სათამაშოებთი აღჭურვას; სკოლამდელი დაწესებულების თანამშრომელთა 20-სათათან ტრენინგ-კურსს; პროგრამის შესაბამისა სათამაშოების სასაჩუქრე პაკეტის შემოტანას ბალში; ტრენინგის გავლის შემდეგ, ამ სათამაშოების სასწავლო პროცესში იმპლემენტაციას; ლია მეცანიერობის ჩატარებას; ტრენინგგავლილი კადრების მიზნობრივ კონფერენციაში მონაწილეობას.

ახლა პროექტის ფარგლებში ჩასატარებელი კონცერნი ცი-ისათვის ვეზზადებით და გვსურს, შექნილი ცოდნის, გამოც-დილებისა და ჩვენი აღსაზრდელების საჭიროებების გათვა-

ლისნინებით, შევმანათ თვალსაჩინოებები, სათამაშოები და გიყოთ ნოვატორები ჩეკნს საქმიანობაში. მომავალში, ასოციაცია მარის გელით საქმიან შემოთავაზებებს. “ პროექტის ფარგლებში, 1 ივნისს, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, ასოციაცია „ზეკარის“ ინიციატივითა და ფინანსური მხარდაჭერით, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის 8 საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებს საჩუქრად გადაეცათ სათამაშოები. საჩუქრების გადაცემის პროცესში მონაწილეობდა ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ერასტი მეტრეველი.

ერასტი მეტროველი, ამბროლურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე: „ასოციაცია „ზეკარის“ მიერ განხორციელებული პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავს სა-აღმზრდელო დაწესებულების პედაგოგების გადამზადებას და საპავშვი ბალების აღსაზრდელების კოგნიტური სათამა-შოებით აღჭურვას, მართლაც მნიშვნელოვანა ჩვენი მუნი-ციპალიტეტის საბავშვო ბალებისთვის, პედაგოგებისა და აღ-საზრდელებისთვის. აღსანიშნავია, რომ, პროექტის ფარგ-ლებში, პედაგოგები მაღალ დონეზე გადამზადდნენ, პატა-რებს კი საჩუქრად ასაკობრივად სწორად შერჩეული, გონ-გის გასავითარებელი სათამაშები დაუტოვდათ. საინიცია-ლოა, როცა ამდენი გახარებული ბავშვის სახეს ხედავ. საკრე-ბულოს ხელმძღვანელობის სახელით, მაღლობა მინდა გადა-უხეადო ქალბატონ მანანას მტრად საჭირო, საინტერესო და მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელებისთვის“.

ეკა კიბაბიძე, ა(ა)იპ თვითმმართველი ოქმის ამბროლაურის სკოლამდელი სააღმზრდელო დაწესებულების დირექტორი:

„ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის 12 სკოლამდელ სააღმზრ-დელო დანესებულებაში, ასოციაცია „ზეკარის“ ინიციატივით, ჩატარდა „სკოლამდელო დანესებულების აღმზრდელთა პრაქ-ტიკული ტრენინგი“ და „სასკოლო მზაობა“, აღნიშვნლი ტრე-ნინგების ბოლოს კი, თითოეულ საბაგშვილ ბალში დარიგდა კოგნიტური სათამაშოები. აღსანიშნავია, რომ ასეთი მნიშვნელოვანი პროექტი პირველად განხორციელდა. სააღმზრდელო დანესებულება კარგად აცნობიერებს, რამდენად მნიშვნელოვანია ბავშვის განვითარებისთვის თამაშით სწავლება – სენსორულორული, რაოდენობრივი, სხვადასხვა უნარების განმავითარებელი პრაქტიკული სამუშაოები, ახალი ინფორმაციის შემოქმედებითი გზით სწავლება ბავშვებს მოტორული და გამომსახველობითი უნარების განვითარებაში ეხმარება, რაც კიდევ ერთხელ ნათლად იქნა ნაჩვენები ქალბატონ თამარ ადამიას პრაქტიკულ ტრენინგზე. აქედან გამომდინარე, თითოეული სააღმზრდელო დანესებულებისთვის ძვირფასია ასოციაცია „ზეკარის“ მიერ მოწოდებული რესურსები. რა თქმა უნდა, უძნიშვნელოვანებისა ბავშვის სრულყოფილად მომზადება სასკოლო გარემოსთვის, რაშიც დანესებულების აღმზრდელებს დიდ დახმარებას გაუზევს ქალბატონი ნანა ბოჭორიშვილის ტრენინგი „სასკოლო მზაობა“. დიდი მადლობა ასოციაცია „ზეკარს“ და ქალბატონ მანანა ბოჭორიშვილს განეული შეარდა-

გამოცდილება

„პატარა ლილი“ – თანამშრომლობის სიხარული

მთელი ეს ამპავი მაშინ დაიწყო, ჩემი ძალიან მაგარი და ყველაზე საუკეთესო მოსწავლეები თეატრში რომ წარმატებულის სანახავად. აქვე ისიც მინდა გითხრათ, რომ ეს „მაგარი და საუკეთესო“ ხშირად გამხდარა მავანთა და მავანთა კამათის თემა, მაგრამ რა ვერა, რაც სკოლაში შევდგი ფეხი, სულ დარწმუნებული ვიყავი ამაში და არავითარი სურვილი და საბაბია არ მაქვს, სხვანარიდ ვიფიქრო ახლა და მომავალში.

სპექტაკლი ყველასთვის ნაცნობი ზღვპრის ინსცენირება გახლდათ – „წარაქექეია“. როგორც ყველას, ჩემს მიწანავლებას დალიან უხარიათ თეატრში სარულია (მეც ძალიან მიყვარდა). სულ იმას ვფიქრობ, რაც პატარაობაში მომწონდა და მინდოდა, მათაც იგივე სურვილები ექნებათ-მეტეი. ახლა გამახსნდა და აუცილებლად უნდა გითხრათ: ჩემს მოსწავლეებს იმიტომ არ ვაძლევ დაგვალებებს არდადეგებზე, რომ ბახმარო მახსენდება – როგორ ვიზეპორებდი გამრვლების (ცხრილს, როცა სხვებთა მაშობდნენ და მიხვდებთ, რატომ აღარ გამჩენის იქ წასვლის სურვილი მას შემდეგ, რაც დამოუკადებლად წასვლა-წამოსვლის უფლებით ვსარგებლის. პოდა, იმაზე გიყვენოდით, ჩემები რომ სიხარულით უყურებდნენ სპექტაკლს, მაგრამ ესეც არაა მთავარი, მთელი ამპავი ისაა, რომ ერთმა ჩემმა მოსწავლემ ავტობუსი (უკან რომ გბრუნდებოდი) მეოთხა: მას, სულ იმას ვევეუბნებით, ისანავლეთ, იშრომეთ, თუ გინდათ წარმატებულები იყოთ და წარაქექეია! რა იოლად მოაგვარა, არც უსწავლიდა და აუც უსწავლით? ხომ გენერინით? ახლა მოლად უკეთესს გეტყივით: გამეცინა! რა გამახსნდა, იციდა: ჩემს სტუდენტობში, გაქანებული საბჭოთა პერიოდის დროს, ერთი ხანშისეული ლექტორი გვიკითხავდა „საბავშვო ლიტერატურას“ (გვარი არ მახსოვე). აი, რას ჰერას ეს კაპიტალისტური ქეყუნების მულტილებმი – მეგობრობა არ იციან და დახმარება გმირებმა, მაგალითად, ტომი და ჯერი „სისხლს უშრობენ ერთმანეთს“, ჩენი საბჭოთა მულტილებმა სულ სხვა ლირებულებებითა განმსჭავალული, ასეთ და ისეთ, – ილაპარაკა, ილაპარაკა და უკეც, ნინი ჰერთხა, გოგოლიშვილმა, კი მაგრამ, ჩიტმა რომ თავის გადასარჩენად ბარტყები გადაუგდო მელიას, იმას რა ვუყოთ? გაშრა კაცი.

გიორგი-მეტეი, ვუთხარი ჩემი ძალიან მაგარი და ყველაზე საუკეთესო მოსწავლეებიდან ერთ-ერთს, მოდი, ვიფიქროთა ამაზე ყველამ ერთად და ერთი გაკვეთილი ჩავატაროთ ამ თემაზე-მეტეი. ბავშვებს გაუხარით.

როგორ არის იცით? ბავშვებს უხარით წებისმიერი სიახლე, განსაკუთრებით მოსწონთ, როგორ თვითონ არიან ჩართული გაკვეთილის მოშზადებაში, თვითონ ექცენტ პრობლემას, ისე-ნებენ მაგალითებს მათი ცხოვრებისეული გამოცდილებიდან, ექცენტ პრობლემის გადაჭრის გზებს, აკეთებენ დასკენებს, როცა აზრს ეკითხებიან რომელიმე საკითხის შესახებ, მოსწონთ, რომ „დიდები არან“. აი, მაშინ დაბადა ამ გაკვეთილის იდეა.

ნინისან მოსწავლეებს მიკერძო ჰერთხმად დაგვალებად მოთხოვობა „შრომის საფასური“, ძველი იგავის მიხედვით, ხოლო გაკვეთილის თემა გახლდათ ზღაპარი „წარაქექეია“.

სამოდელო გაკვეთილის გეგმა ქართულ ენაში

გაკვეთილის ტიპი: პრობლემაზე ორიენტირებული

აგრძორი: ნათია დარჩია

თემა	„წარაქექეია“ – ხალხური ზღაპარი
სასწავლო საკითხები (პრობლემური კითხები)	კონსტრუქტივისტული მეთოდის გამოყენებით პრობლემების – რა არის ადამიანის წარმატების მიზეზი? რა გზით შეიძლება მივაღწიოთ წარმატებას? როგორი ადამიანი იმსახურებს პატივისცემას? – გადაჭრის გზების მიება. პრობლემური კითხები:

1. როგორ უნდა მიაღწიოს ადამიანმა წარმატებას?
2. უნდა დავეხმაროთ თუ არა სხვებს წარმატების მიღწევაში?
3. უნდა შევსრულოთ თუ არა პირნათლად დანაბირება?
4. რომელი საქციოლია ადამიანისთვის ლირსების შემსახავი? ღირსეული?
5. უნდა გავეცეთ თუ არა პრობლემებს?

მიზანი და შედეგი	მოსწავლეებმა უნდა შექმნონ ზღაპარის გაგება-განაბლიზება, პერსონალუ თვისტების განსაზღვრა, კითხვების დასმა, ანდაზების გაზრდება „წარაქექეიაზე“. დააკავშირონ პრობლემა შესავლილ მასალასთან და საუკუთრ გამოცდილებასთან. უნდა განვითარდეთ უსარები – გამოარჩიონ მნიშვნელოვნები, პროცესი, ლიტერატურული შეცვები, დანახონ პრობლემები, იმსჯელონ, მოძრაონ მისი გადაჭრის გზები, შეძლონ დასკვნის ჩამოყალიბება და მიღებულ ცოდნის ჩაღალბაში გამოყენება.
------------------	--

ეს-ის შედეგი	ქართ. III. 6. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის სხვადასხვა სახისა და უარის თხრის მიმდინარების ტექსტების (ზღაპრის, წოვების, მოთხოვობის, იგავ-არავის, წერილის, ნამდვილი ამბის...) დამოუკიდებლად წაკითხვა და გაგება-გააზრება. • ამოცნობის პერსონაზების მოქმედებები, გრძნობები, ემოციები. • აკავშირებს ერთმანეთან ექსპლიციტურად მოცემულ ფაქტებს, მოვლენებს, მოქმედებებს და გამოარჩიოს სათანადო დასკვნები; ქართ. III. 7. მოსწავლეს შეუძლია ლიტერატურული ტექსტის მიმართ საკუთარი დამოიცდებულების გამოხატვა. • ასახელების გმირების მოქმედების მოტივს (რატომ მოიქცა ას) და აფასებს მათ საქციოლს; ქართ. III. 12. მოსწავლეს შეუძლია მცირე ზომის ტექსტის დამოუკიდებლად შექმნა და აზრის გასაზღვად გამოყალიბება. • ქმნის სხვადასხვა უარის მცირე ზომის ტექსტებს (ზღაპარი, მოთხოვობა).
--------------	---

სწავლების საფული	IIIკლასი
------------------	----------

მოსწავლეთა პროცესი	კლასში 28 მოსწავლეა. სწავლების ჩვეულებრივი ტემპი ყველასთვის მისაუცებებია.
--------------------	---

საჭირო დრო	90 წუთი, ორი გაკვეთილი.
------------	-------------------------

წინარე ცოდნა და უნარ-ჩვევები	მოსწავლეებს გამომუშავებული აქტ სწორი კითხების, ტექსტის გაგების, ანალიზის უნარები, ფლობების შესაბამის გრამატიკულ უნარ-ჩვევების და იყვნებრ მეტყველებისა და წერის პროცესში. შეუძლიათ კითხების დასმა,
------------------------------	---

გამოცდილება

დასკვნა

1. არ ვიზარმაცოთ! უსაქმურობა, მათხოვ-რობა და მატყუარობა პატივისცემას არ იმსახურებს!
 2. მხოლოდ შრომით შეგვიძლია წარმატების მიღწევა!
 3. დავეხმაროთ სხვებს, როგორც შეგვიძლია!
 4. პირნათლად შევასრულოთ დაწაპირები!
 5. არ გავექცეთ პრობლემებს!

„ჩემთვის მიზნების მიღწევის ინდიკატორი მოსწავლეების ნამუშევრებია თემაზე – „ზღაპრის გაგრძელება“.

გიორგი ნატრიაშვილი: „დევს ერთი კარგი მრჩეველი გამოუჩნდა. განათლება მიიღო და შეიცვალა. სიმდიდრე დარიბ-გაჭირვებულებს დაურიგა, თვითონ კი ბევრს შრომობდა და ოჯახს არჩენდა. ნადირობდა, შესას აგროვებდა, მინას ამუშავებდა, კარგ მოსავალსაც იღებდა და ძეგნიერად ცხოვრობდა. დავეხმაროთ სხვებს, თუ შეგვიძლია და უკეთესი გავხადოთ მათი ცხოვრება!“

ნინო ოთინაშვილი: „ცხოვრობდნენ ნაცარქექია და მისი ძმები სასახლეში. ნაცარქექიამ სწავლა დაიწყო, ბევრს მეცადინეობდა, ძმის შვილებიც ეხმარებოდნენ. ცოდნა რომ შეიძინა, უფრო კეთილი გახდა – სიმძიმრის უმეტესი ნანილი ღარიბ-ლატაკებს დაურიგა. უკვე ისწავლა – „სიკეთე ჰქენ, ქვაზე დადე, გაიარე, ნინ დაგზედება“.

ნუცი გელანტია: „ნაცარქექიას გზად ერთი ჭკვანი კაცი შემოყარა და უთხრა: გამომყევი და ისეთ რამეს გასწავლი, შენც გამოგადგება და შენს ძმებსაც. დაუჯერა ნაცარქექიამ. მდი- დარმა ის მასნავლებლებს მიაბარა. იმდენი ისწავლა და იძრომა, რომ სოფლის მუზრნეობის მი- ნისტრი გახდა. ძმები მისით ამაყობდნენ, თვითონ კი ბევრ ადამიანს ეხმარებოდა.

ნანა პეტრიაშვილი: „ნაცარარქექიამ განათლება მიიღო. ცოტა ხანში დაოჯახდა კიდეც და შევიღებს სულ იმას ასწავლიდა, ჩემი შეცდომები არ გაიმეოროთ – არ მოიტყუოთ, არ იზარმა-ცოთო! ნაცარარქექია იმდენს კითხულობდა, „ნიგინიერებაც“ კი ძერჯევეს“.

ანი ჩხეტია: „ნაცარქექია ძმებთან ერთად ცხოვრობდა, მაგრამ მაღლე მოსწყინდა უქმად

თვალსაზრისი

ՀԱՅՐԱ ԹԱԹՈՒՆԵ ԸՆԿԱՑԻՇՈՏԻ ՑԱՆԱՏԼԵՑՈՒ ՎՐՈՎԵՔԻ

სასკოლო განათლების შეუძეებს კარგად გვახსოვს ხარსულის გაკვეთილები, როცა გარდაქმნის ლაიტმონტივით სისტემაში არა ერთი პროექტი და ინოვაცია ინწრებოდა: ზოგიერთი ეფექტურობით გამოიჩინეოდა და პროგრესზე იყო მიმართული, ზოგიც თავსმოხვეული, უშედეგო და უსარგებლო (ამის ნათელი მაგალითია საბურებისმეტყველო საგნების ინტეგრირებული სწავლება, რომლის მავნე შედეგებს დღემდე ვიმკით სკოლები). **დაწყებითი განათლების პროექტი, ე.ნ. GPRIED** სრულიად განსხვავებული, არაფორმალური პროექტია, რომლის მთავარი მიზანია დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა პადემიური მიღწევების გაუმჯობესება კითხვასა და მათემატიკაში.

ნის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ერთობლივად, ვმსჯელობდით ჩასატარებელი გაკვეთილის შინაარსობრივ მხარეზე, გამოსაყენებელ აქტივობებსა და საგანმანათლებლო რესურსებზე, მეორე მხრივ, ვაკვირდებოდი ახალი ტიპის საგაკვეთილო პრაქტიკას და, გაკვეთილის ჩატარების შემდეგ, მასნავლებელს ვუზიარებდი საკუთარ დასკვნებსა და მოსაზრებებს; კერძოდ, რა იყო კარგი, რამ იმუშავა, რა იყო როული, ვთავაზობდი გაუმჯობესების გზებს. ამ გამოცდილების გათვალისწინებით, მსურს, გაგიზიაროთ ჩემეული ხედვა და მოსაზრებები, თუ რატომ არის მისაღები აღნიშნული პროექტი სკოლისათვის და რა ცვლილებები მოჰყვა მის დანერგვას საგაკვეთილო პრაქტიკაში.

გაკვეთილის მეორე ფაზა ახალი სასწავლო თემის სიღრმის წელი წედომას ეძღვნება. მასნავლებლები ცდილობენ გაათავისებინონ მოსწავლეებს ახალი როლი – თავად იყვნენ ცოდნის აქტიური მომპოვებლები, ერთხელ უკვე აღმოჩენილი და მეცნიერულად ჩამოყალიბებული კანონმომიერება აღმოაჩინონ თავიდან ისე, რომ დაუფლოთ აღმოჩენით გამოწვეული წარმატების სიხარული (ზოკლედ, დაიძახონ „ევრიკა! ეს მე აღმოგაჩინე“). ახალი ცოდნის კონსტრუირების მიზნით, მასნავლებლები კვლევა-ძიებით აქტივობებში რთავენ მოსწავლეებს, იყვნებინ ჯგუფური მუშაობის სტრატეგიას. მოსწავლეებს აჯგუფებენ დიფერენცირებულად, ცოდნის მზაობის მიხედვით, სთავაზობენ შესაბამისი დონის კითხვა-დაგალე-

თვითშეფასება. ამ ფაზაზე, მასწავლებელი მოსწავლეებს სთხოვს, განიხილონ და გააანალიზონ ჩატარებული აქტივობა, კითხვებითა და კომენტარებით ეხმარება მოსწავლეებს, გაიგონ გაკვეთილის მთავარი პრინციპები და კონცეფციები. ამ ფაზაზე, ნათელი ხდება, როგორ გააცნობიერეს მოსწავლეებმა ახალი ცოდნა, რა ისწავლეს ერთმანეთისგან და მასწავლებლისგან, რა მოეწონათ და რა სირთულეები შეხვდათ მუშაობის პროცესში.

ბით ნაიერთონ ტექსტი⁶ და სხვ.). და მანიც, ამ პროექტში მონაწილეობისას, სკოლის ყველაზე დიდი სარგებელი ის არის, რომ დაწყებით საფეხურზე რა-დიდიალურად იცვლება მოსწავლეთა დამოკიდებულება სწავლის მიმძრო, იზრდება მათი ჩართულობა საგაცვეთილ პროცესში, საკლასო სივრცეში ყალიბდება მოსწავლეთა შორის ურთერთდასხმარებისა და თანამშრომლობის მასტიშულირებელი ფრომები. ეს კი იმის ნიშანია, რომ სკოლისათვის ყველაზე მნიშვნელოვანი – დაწყებით საფეხურზე მზადდება კარგი და საიმედო ნიადაგი კრიტიკულად მოაზროვნე და სოციალურად აქტიური მოქალაქეების ჩამოსაყალბებლად.

გულნაზ ხორპალაპე

ოლიმპიადა ანაკლიას მიუახლოვდა

დასასრულს უახლოვდება სასკოლო სპორტული ოლიმპიადის გათამაშება. მის პროგრამაში შემავალი 9 სახეობიდან თითქმის ყველაში უკეთ დასრულდა ასპარეზობები და გაირკვენენ ის გუნდები, რომელიც 17 ივნისს ანაკლიას მომავლის ბანაკში გამოგზავრებია.

ერთ-ერთ ბოლო სახეობა, სადაც გამარჯვებულები გამოვლინდნენ, მაგიდის ჩინგბურთი იყო. თბილისის პირველობას დედაქალაქის 161-ე საჯარო სკოლამ უმასპინძლდა. აქ ბიჭებში 16, გოგონებში კი 8 გუნდი მონაწილეობდა. გოგონებში სწორედ მასპინძელმა სკოლამ – 161-ემ გაიმარჯვე, ბიჭებში კი ჩემპიონის ტიტული და ანაკლიას საგზური 90-ემ დაისაკუთრება.

ასევე გამოვლინდნენ გამარჯვებულები ბადმინტონში, სადაც ფინალურ თამაშებს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში უმასპინძლდა. ერთმანეთს დასვლეთ და აღმოსავლოთ საქართველოს ზონალურ პირველობებში გამარჯვებულები შეხვდნენ, ბიჭებში ფინალში გამოსვლის 100-ემ მეტი მოზარდი გამოდიოდა, შეჯიბრებას კი იქაური ხელისუფლების ნარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ.

მარშალს პატივი დასრულება

რამდენიმე დღის წინ ქართველმა ჭაბუკმა ძიუდოისტებმა, გოგონებმაც და ბიჭებმაც, ნარმატებით იასპარეზეს ბაქოში, მარშალ ჰაზი ასლანოვის ტურნირში, სადაც 15 მედალი მოპოვეს – 4 ექვივიტატურული, 5 ვერცხლი, 2 მედალი მასპინძლის ტიტულის ქავთასის იმავე სკოლის გუნდს თელავის მე-4 სკოლა ეცილებოდა. ქავთასის გუნდმა მიზანს მხოლოდ გოგონებში მიაღწია (2:1 მოუგეს თელაველიბს), ბიჭებში კი გამარჯვება თბილისელებს დარჩათ – ასევე 2:1.

ბიჭებში, ერთ წონაში, ქართული ფინალი გაიმართა – 60

კილოგრამში თბილისელმა გიორგი ჩიხელიძემ გორელი გურამ ძაგაშეილი დამარცხება. ჩენენები საკმაოდ ნარმატებით გამოვადნენ 81 კილოგრამშიც: მართალია, ფინალი წავაგეთ, მაგრამ კვარცბლებუზე სამი ქართველი იდგა.

ჩიხელიძის გარდა, ბაქოში ბიჭებში ჩემპიონები გორელი ალექსანდრე კაიდარაშვილი (66) და ქარელელი ვლადიმერ ახალგაციც (73) გახდნენ, გოგონებში კი თბილისელმა სალმე მაყიძეშვილმა (+70) გაიმარჯვა.

ოქროს მოპოვებამდე ბიჭების ტურნირში თითო მოგება და კელლათ გორელ ლაშვ ვარდებაშვილს (55) და ქუთაისელ გიორგი შარაბიძეს (81), დანარჩენი ვერცხლის მედლები კი გოგონებმა დაისაუთორეს: საგარეჯოელმა თითანი რევაზიშვილმა (57) და ქუთაისელმა ინდირა სილაგაძემ (63).

ბრინჯაოს მედლებს ბიჭებში გორელი ოთარ გოგოძე, ქარელელი დიმიტრი სასეიდაშვილი (ორივე – 81) და ქუთაისელ გიორგი ბურჯალიანი (+90) და უკეთ გოგონებში კი პრიზორები გახდნენ ახარის ნარმომადგენლები – ნატო ფოთელიძე (48), ქეთევან ჩხაიძე (63) და თბილისელი ელენე ბებოშვილი (57), ამავე ასაკში ევროპის ჩემპიონი მზიან ბეგოშვილის უმცროსი და.

ეს წარმატება მით უფრო ადასიშვაია, რომ ტურნირი 1999-2001 წლებში დაბადებულებში ჩატარდა, ჩვენს გუნდში კი ერთ წლით პატარები – 2000-2001 წლებში დაბადებულები გამოიყოფნენ. თან შეჯიბრებაც საკმაოდ ნარმომადგენლებითი და ძლიერი იყო – 10 ქვეყნის (აზერბაიჯანი, საქართველო, ისრაელი, სლოვენია, რუსეთი, ხორვატია, უნგრეთი, ირანი, თურქეთი, ყრიგიზეთი) 400-ზე მეტი მოზარდი გამოდიოდა, შეჯიბრებას კი იქაური ხელისუფლების წარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ.

თბილისმა ჩემპიონები გამოავტინება

11 ივნისს, ლილოს დასახლებაში, ამავე სახელწოდების ახალგასნილ სპორტულ ცენტრში, ჩატარდა თბილისის ჩემპიონატი ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში ჭაბუკთა შორის, რომელიც ორ ასაკობრივ კატეგორიაში გამამართა – 2000-2001 და 2005-2006 წლებში დაბადებულება შორის. შეჯიბრების ორგანიზაციური თბილისის ჭიდაობის ფედერაცია (პრეზიდენტი – ვასილ ქარსელაძე) და თბილისის მერიის სპორტის სამსახური იყო, მთავარი მსაჯი – მამუკა სულხანიშვილი.

მონაწილეობა რაოდენობა 160-მდე იყო, მათ შორის, სხვებთან ერთად, 7 საჭიდაო კლუბის წევრებიც გამოიდიოდნენ. თავად ეს დარბაზი 26 მაისს გაისხა, თუმცი ჩემპიონთა შორის 9 იქაურიც მოხვდა. როგორც ბავშვთა ტურნირებს სჩევევა, დიდი იყო აზარტი, უნი, გამარჯვების სურვილი, მაგრამ უყრადღებაში გუნდები და ბიჭები მასპინძლის სახვათისას იმავე სკოლის გუნდს თელავის მე-4 სკოლა ეცილებოდა. ქავთასის გუნდმა მიზანს მხოლოდ გოგონებში მიაღწია (2:1 მოუგეს თელაველიბს), ბიჭებში კი გამარჯვება თბილისელებს დარჩათ – ასევე 2:1.

უმცროს ასაკში ჩემპიონება გახდნენ: ლუკა ხაინდრავა (23), ინაკელი ბაცაცაშვილი (26), მათე სიჭინავა (29), ბაჩანა ზევიადური (32), ზურაბ დურგლიშვილი (35), ლუკა ფერერაძე (38), გიორგი ნაჭყებია (42), ბექა ზაქარიაძე (47), ლუკა შანაგა (53), ვეონია ლესელიძე (59), აონისტანტინე სიჭინავა (66) და გიორგი დიანონიზე (66); უფროსები – დიმიტრი ხაჩიძე (42), ნიკა გურული (46), ლუკა ბაცაცაშვილი (50), ნოდარა ექტრომჭედლიძე (54), ნიკა შეგებაური (58), გიგი ჩიხელიძე (63), ლუკა გეგეაძე (69), საბა ბალდავაძე (76), ნიკა აფციაური (85) და კობა ლაბაძე (100).

ტურნირზე დაწესებული იყო ინდივიდუალური პრიზებიც.

უმცროსებში ყველაზე ტექნიკურ მოჭიდავედ ლუკა ფერაძე დასახელეს, საუკეთესო მოჭიდავედ – კონსტანტინე სიჭინავა; უფროსებში ყველაზე კარგ „ტექნიკოსად“ დიმიტრი ხაჩიძე აღიარეს, ხოლო საუკეთესო მოჭიდავედ – ნიკა შერბაკოვა. მალე თბილისის ჩემპიონატი თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთა შორისაც ჩატარდება.

ხვავრისის ნალექი ათენის

თბილისის მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურის დაფინანსებით (ხელმძღვანელი – ირაკლი გვილავა, სპორტის სამსახურის უფროსი – გეგა ზურაბაშვილი), ამ დღებმი, ათენში იმყოფებოდა თბილისის 15-კაციანი ძალის მუდმივისტთა ნაკრები, რომელიც „ილიონის თასის“ მეოთხე გათამაშებაში მონაწილეობდა. ჩვენს დელეგაციის ვაჟა ბალხაძე ვერცხლის ხელმძღვანელობაში, მეტვინებელი გორგა ბერძნება იყო. შევისირება არ ასაკობრივ კატეგორიაში გაიმართა – ჭაბუკები ცალკე გამოიდიონ (თუმცა, ესენიც უფროს და უმცროს ჯაფულებად იყვნენ დანანილებული), ხოლო 1998 წლს დაბადებულება ერთად ასპარეზობდნენ.

შეჯიბრება საკამაო ძლიერი გამოდიგა – 14 გუნდი მონაწილეობდა და სასიხარულოა, რომ ამის მიუხედავად, ჩვენმა ნაკრებმა ათენში წარმატებით იტიდავა, ჭაბუკებმა კი გუნდურ პირველობაში გაიმართა ჯაფულებას გამოიინილ 14 მედალი მიმკოვა, რაც ორივე ნაკრებსა თაბარად გაინდილ 7-ჯილდოვან ჭაბუკებმა 4 ოქრო, 2 ვერცხლი და 1 ბრინჯაო დაისაუთორეს, უფროსებში კი ხარისხობრივი ეს მონაგარიში ასევე 4 ბრინჯაო.

სასიხარულოა, რომ უმცროსებში, 81 კილოგრამში, ქართული ფინალის გამართა – ნიკა მელიქიშვილმა გიორგი ვარდისანიდება დაამართა – გარებაში დაამართა ათენში წარმატებით იტიდავა, ჭაბუკებმა კი გუნდურ პირველობაში გაიმართა ჯაფულებას გამოიინილ ათენში 10 მედალი მიერთა და სასიხარულოა ასევე 4 ბრინჯაო.

უფროს ასაკში იქაური გორგობებს ჭაბუკებში მსოფლიოს შემანდებელი მესამე პრიზორი ივანე სუპაშვილი (60), ინაკლი გაბადაბეგ (81) და ვალერი ბაბგაძე (90) დაუუფლენ. მესამე პრიზირი მედალი მასპინძლი (66), გიორგი პაპოშვილი (66), ზურაბ სიმისივე (ორივე – 73) და ვალერი ჯიმშიტაშვილი (+100) გახდნენ.

რუბრიკა მოამზადა ირაპლი თავაპიმ

წერნის თარო

ესანავლებლის სამუარ რვეული

4 ლარი

ინტერაქტიური ეოთოდანის კრეატივი

6 ლარი

კათედრის გამგის პორტფოლიო

6 ლარი

ესანავლებლის კატეგორია

კათედრის გამგის პორტფოლიო საშუალებას აპლიკაცია გამოიინიჭა, რომ გამართავლის მიერთ გამოიინიჭა და გამოიინიჭა ათენ

კადაგოგთა დასახელებად

მარია დემატრაშვილი

პროექტი: ევროპაში და ევროპული ლიტერატურის შესახებ სწავლის ხელშეყობა სკოლები

I. პროექტის ცარმოდგენება

1. პროექტის სახელწოდება – „ევროპა ჩვენი არჩევანია“
2. შესახებ: პროექტის მიზანია მოსწავლეების (საზოგადოების) ცნობიერების ამაღლება ევროპაშირის შესახებ. მეტი ინფორმაციის მინოდება იმ სიკეთეების შესახებ, რასაც გვთავაზობს ევროპაშირი განვითარება. აქცენტი ლირულებებზე: თანასწორობა, ტოლერანტობა, თანადგომა, ურთიერთობატივისცემა, ერთმანეთის აზრის გათვალისწინება, კანონმორჩილება.

ბის მიღების რიცხვმდე ჩვენს ქვეყნაში. თუ რაოდენის საზოგადოების შედეგად მომატა პრორუსულად განწყობილი ადამიანის შესახებ, რომ ჩვენ სკოლასთან ჩვენთვის ევროპასთან ინტერესებია. ამ პროექტით შევძლებთ, რომ ჩვენ სკოლასთან ერთად ქსელი მყოფი სკოლების მოსწავლეებს, ასევე საზოგადოებას (ბუკლეტების დარიგებით, კონფერენციის ჩატარებით, უზრუნველყოფით), მივიწოდოთ მასიმალური ინფორმაცია ევროპავმრის ისტორიის, ნარმოშინის, ადამიანთა უფლების მხრივ მათი მუშაობისა და ა.შ. შესახებ, შევძლებთ დავანახოთ მოსწავლეებს, რა საერთო ლირულებები გვაკავშირებს ევროპასთან და რატომა ასე მნიშვნელოვანი ჩვენი ქვეყნის უსაფრთხოებისათვის ევროპინტეგრაცია, როგორ შეუწყობს ხელს ევროპინტეგრაცია განათლების დონის ამაღლებას, ეკონომიკის განვითარებას, ინერსტიციების მოზიდვას და ა.შ.

3. პროექტის მნიშვნელობა: მნიშვნელოვანია, მოსწავლეები საშუალო საფეხურზე ფლობდენ სრულყოფილ ინფორმაციას: ევროპავშირის ისტორიის, ჩამოყალიბების, გაფართოების, ასევე მისი საქმიანობის შესახებ სხვადასხვა მიმართულებით გოლოგია, ადამიანის უფლებები, პრობლემები და მოგვარების მშევიდებინან გზების ძიება, კონფლიქტების პრევენცია და რეგულირება, განათლება, საერთო ლირულებების შესახებ. რაოდენობა ჩვენვის მნიშვნელოვანი ევროპატლიანტიურ სტრუქტურულში ინტეგრაცია. სწორედ ახლა, როდესაც ვდგავართ პიბრიდული ომის საშიშროების ნინაშე და ასე ინტენსიურად მუშაობენ პრობაგანდისტული მანქანები, მაშინ როცა ევროპის ყურადღება გადატანილა მიგრანტთა პრობლემებზე და ამერიკას წინ არჩევნები აქვთ, სწორედ ამ ფორმები უნდა ვიყოთ ფხზილად, რომ არ მოხდეს ჩვენი ქვეყნის დაბრუნება არადემოკრატიულ, ავტორიტარულ კავშირში (ევრაზიის კავშირი). ამის საშიშროება ნამდვილად არსებობს, ამაზე მიგვანიშნა აშშ-ს უშიშროების საბჭოს ვრცელმა ანალიზაცი. ინფორმირებულობა ნიშანავს შეიარაღებას იმ ძალით, რომ სხვადასხვა მოზღვავებულ პროპაგანდას ჩვენი ახალგაზრდები მტკიცე პოზიციით დახვდნენ.

4. პროექტის აღნერა და განხორციელება

პროექტის პირველ ეტაპზე ჩამოყალიბდა საინიციატივო სამუშაო ჯგუფი საბაზო საფეხურის მეშვეობები, მეტორთმეტე კლასების მოხასახელების მოსწავლეებისგან. ჯგუფის მიზანი არის დარიგების შეკრუბაზე კამაჯალებების მნიშვნელობის შესახებ, ჩამოყალიბების სამოქმედო გეგმა, გავანანილეთ შესასრულებელი სამუშაო ჯგუფის წევრებს შორის, შევთანხმდით ვადებზე.

პირველი აქტივობა, რომელიც პროექტის ფარგლებში დაიგეგმა და შესრულდა, ეს იყო საბაზო და საშუალო საფეხურის მოსწავლეების გამოყითხვა-კვლევა, იმის დასადგენად თუ რამდენად ინფორმირებული არიან, რა იცან ევროპავშირის ისტორიის, სტრუქტურის, წევრი ქვეყნების საქმიანობის შესახებ. გამოიკითხა 523 მოსწავლე. კვლევამ აჩვენა, რომ მოსწავლეებმა აღარ არ იციან ევროპავშირის შესახებ.

სამუშაო ჯგუფის წევრებს შორის განაწილდა თემები, რათა მოამზადონ საინფორმაციო ლექციები, პრეზენტაციები, რომელსაც წარუდგენენ მეგობრებს, თანასკოლებებს. ეს თემების 1. ევროპავშირის ისტორია და ნევრო ქვეყნებ; 2. ევროპავშირის სტრუქტურა და საქმიანობა; 3. ევროპული ლირულებულებისა და საქართველოს.

მეორე აქტივობა იყო შეხვედრა ექსპერტ ხათუნა ლაგაზიძესთნ, რომელიც ბაზებს ესაურა ევროპავშირის საქმიანობის შესახებ, გაავთა რეგიონში არსებული პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობის ანალიზი. ამ შეხვედრამ დიდი ინტერესი გამოიწვია მოსწავლეთა შესრულებულობის შესახებ.

დაიგეგმა ევროპავშირის კუთხის მოწყობა, რისთვისაც მიმდინარეობდა ინტენსიური მუშაობა, მზადდებოდა საინფორმაციო პლაკატები ევროპავშირის და ნატოს შესახებ.

გამოცხადდა კონკურსი რომ მიმართულებით: 1. მხატვრული კონკურსი თემაზე „საქართველო და ევროპავშირი“; 2. ნოველების კონკურსი „ევროპული ლირულებულები“. დაიგეგმა ვიქტორინის მოწყობის თემაზე:

1. რატომ ევროპავშირი?
2. ევროპავშირი – ახალი შესაძლებლები თუ ეროვნული იდენტობის საფრთხე?
3. რატომ ენიანალმდებებიან კონსერვატული წრეები ევროპინტეგრაციას?
4. ევროპული ლირულებულებები – თავისუფლება თუ საფრთხე და ა.შ.

დაიგეგმა ვიქტორინის მოწყობა ევროპავშირის ისტორიის, სტრუქტურის, წევრი ქვეყნების საქმიანობის თემაზე.

დავგეგმეთ სომულაციური გაკვეთილი – „პოლიტიკური თოქშოუ“.

დაიგეგმა კინოჩვენება. მოსწავლეებს შევთავაზეთ თომა ჩაგელიშვილის ფილმი – „ერთად გავიცონობ ევროპას“.

პროექტის ბოლოს მოწყობი წინა გამოკითხვის ანალიზი, დასადგენად თუ რამდენად ინფორმირებული არიან, რა იცან ევროპავშირის ისტორიის, სტრუქტურის, წევრი ქვეყნების საქმიანობის შესახებ. გამოიკითხა 523 მოსწავლე. კვლევამ აჩვენა, რომ მოსწავლეებმა აღარ არ იციან ევროპავშირის შესახებ.

ამას შესრულებელი აირეგი

№	აქტივობა	შესრულებაზე პასუხისმგებელი პირი	შესრულების გადა
1	საბაზო და საშუალო კლასის მოსწავლეთა გამოკითხვა მიმის დასადგენად თუ რა იციან ევროპავშირის ისტორიის, სტრუქტურის, საქმიანობის, ევროპული ლირულებების შესახებ	მოსწავლეები	
2	შეხვედრა ექსპერტ ხათუნა ლაგაზიძესთნ	პედაგოგები (სამოქალაქო განათლება, ისტორია)	
3	სკოლაში ევროპავშირის კუთხის მოწყობა, ამისათვის საინფორმაციო პლატფორმას დასრულებული გურულებების შესახებ	პედაგოგები	
3	ჯგუფი წევრთა შორის დანაწილება თემაზე, რათა მოამზადონ საინფორმაციო ლექციები, პრეზენტაციები, რომელებსაც წარუდგენენ მეგობრებს, თანასკოლებებს და ა.შ. მეგობრების შესრულებული გურულებების შესახებ	საინიციატივო ჯგუფის ყველა წევრი	

4	სკოლის საბაზო და საშუალო საფეხურის მოსწავლეთაგან ნახატების კონკურსი „საქართველოში თემაზე „საქართველოში და ევროპავშირი““	საინიციატივო ჯგუფის ყველა წევრი
5	სკოლის საბაზო და საშუალო საფეხურის მოსწავლეთაგან გამოცხადდეს ნახელების კონკურსი „ევროპავშირი და ევროპული ლირულებულებები“	საინიციატივო ჯგუფის ყველა წევრი
6	დაგევმით სიმულაციური გაკვეთილები – „პილიტიკური თემაზე“	ისტორიის მასწავლებელი
7	მოწყობის დისკუსიები თემებზე: 1. რატომ ევროპავშირი? 2. ევროპავშირი – ახალი შესაძლებლებით ჩატარებით, უზრუნველყოფით კონფერენციის საფრთხოები? 3. რატომ ენიანალმდებებიან კონსერვატული წრეები ევროპინტეგრაციას? 4. ევროპული ლირულებულებები – თავისუფლება თუ საფრთხე და ა.შ.	პედაგოგები
8	კინოჩვენება – თომა ჩაგელიშვილის ფილმი „ერთად გავიცონობ ევროპა“	პედაგოგები
9	დაიგეგმა შეხვედრა სამხედრო ნაწილში და ღია გავეთოლის ჩატარება.	პედაგოგები
10	ვიქტორინის მოწყობა	
11		

ტექნოლოგიების პარკის საინფორმაციო ცენტრი გაიმართა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ინოვაციების განვითარების სააგენტოს თანამშრომლობით, დაიწყო სახელმწიფო პროექტსული საგანმანათლებლო დაწესებულებების აღჭურვა ინოვაციური ლაბორატორიებით, ე.წ FabLab-ის დაზღა-დანადგარებით, რაც სასწავლებელში კრეატიულ სივრცეს ქმნის და სტუდენტებს საშუალებას აძლევს, დაინტერესდეს სამეცნაროებ საქმიანობით და ინოვაციური იდეების რეალიზება მოახდინოს. ლაბორატორია, ასევე, ემარჯება სასწავლებელს, შექმნას ინოვაციური სწავლების პლატფორმა და დააკმაყოფილოს შრომის ბაზრის მოთხოვნები მაღალტექნოლოგიური პროცესების მართვის შესახებ.

FabLab-ის დანადგარების მოხმლების სპეციფიკის გასაცნობად, საქართველოს ტექნოლოგიების პარკში, პროექტების საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტებისა და მასწავლებლებისათვის, საინფორმაციო ცური გაიმართა. ღონისძიებას განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველი მოადგილე ქათევნან ნატრიაშვილი დასწრო.

— საინფორმაციო ტურის ფარგლებში, სტუდენტებმა ტექნიკაპარკის ტერიტორიაზე არსებული სამრეწველო ინოვაციების ლაბორატორია FabLab დათვალიერებს, სადაც დამონტა-

უფრო უძველესი თანამედროვე დანადგარები (ლაზერული მჭრელი, 3D პრინტერი და ა.შ.), გაეცნენ დანადგარების შესაძლებლობებს და არსებულ ნიმუშებს, რომლებსაც სხვადასხვა ბიზნესები უკვე ყიდვიან და ისინა სწორებ ფაბლაბშია დამზადებული. ასევე ნახეს თანამედროვე ტექნოლოგიები (ვირტუალური რეალობის სათვალე, ჭევიანი მაჯის საათი, მძლავრი კომპიუტერები და სხვ.), რომლებიც განთავსებულია მსოფლიოს ნამყანი ტექნოლოგიური კომპანიების შოურუმებში. სტუდიები გაეცნენ პრეზენტაციას საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს პროგრამებისა და ტექნოპარკის შესაძლებლობების შესახებ, მიიღეს ინფორმაცია ისეთ პროექტებზე, რომლებიც პროფესიული მიმართულებების განვითარებას უწყობს ხელს და რომლის ფარგლებშიც,

მათ შეუძლიათ საკუთარი ცოდნის რეალიზება უკვე რეალური პროდუქტების შექმნით მოახდინონ, რომელსაც გაყიდიან და შემოსავლის წყაროდ აქცევენ.

ქეთევას ხატრიაძეილი: „ტექნოლოგიების იხტევრიორება და დანერგვა ძალიან მნიშვნელოვანია განათლების კულტურულზე, განსაკუთრებით – პროფესიული განათლების ნაწილზე.“

გიორგი ლალიაშვილი, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების
სააგენტოს სტრატეგიული განვითარების დეპარტამენტი:
„ინოვაციური ლაბორატორია სწორები იმ მანქანა-დანადგა-
რების ერთობლიობაა, რომლის მეზღვობითაც შეიძლება თით-
ქმის ნებისმიერი სახის პროდუქტის პროტოტიპის შექმნა, მა-
გალითად, ხის მასალაზე, მსუბუქ მეტალებზე ან ორგმინაზე
მუშაობა, ნაბეჭდ პლატფორმაც კი ვამზადებთ. შესაბამისად, იმ
ინოვაციონურებისათვის, რომლებსაც უნდაათ, რომ ფაბლაბის
გამოყენებით თავიანთი რომელიმე იდეის პროტოტიპი შექმ-
ნან, პროფესიული განათლება აუცილებელია, მათ უნდა
იცოდნენ, კოქკათ, ხეზე როგორ ხდება მუშაობა და ა.შ. დღეს
ჩვენმა სტუმრებმა დაათვალიერეს ფაბლაბი, ასევე ტექნო-
პარკის სხვა დანიშნულების სერვისების შესაბამისი სივრცეე-
ბი, როგორიც არის: ბიზნესინუბატორი, საერთო სამუშაო
სივრცე, იმ კომპანიების შოურუმები, რომლებიც ჩვენი პარტ-
ნიორები არიან და სხვ.“

ଓମ୍ବାର୍ଜାନାନ୍ତ ଶ୍ରୀପାତ୍ରାନ୍ତିର ବାନ୍ଦପାଳକିତାଳି

კრისტენი უსევდი პრომოციაში
გათვალისწიფებული თაობისადმი ესა-
ძა და ტასტაგი. გაღასაფსავი ფანის
ქვეშ მოთავსებდის უნიკალური კო-
დი. ას კოდი უკითხვადი საციფრო
კულტურული მიმღებების მიერ გა-
მოიყენეთ საციფრო კოდის მიერ.

[fb.com/bakursulakauripublishing](https://www.facebook.com/bakursulakauripublishing)

3623-301-01-0 9903

ԵՐԵՎԱՆ - ՍՊԻՇ ՊՈԽՎԵՐ

የኢትዮጵያ ፌዴራል
የአዲስአበባ

၁၆၂၃၇၈၀ ၁၁၁၃၅၈၀ ၈၈၉၉၀
၈၁၂၃၁၄၈၁၆၈၁၈၇၈၀ ၈၅၁၁၀၉-
၁၀၈ ၁၁၁၉၁၁၇၈၀ ၁၁၁၈၁၉၀ ၉ ၁-
၁၁၁၃၇၈၁၀၁၀.

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՎ ԹԱՂՄԱՆԿՈՅԻ ԿԱՔՆԱ

სარიც „ევლენის და მომცირი ეტყეზე“ ის I-VI კლასების მოს-ტაცლების სათაოზე, „კორსეკის სათაოზე“ საციფროების გათვალისწინებით.

მთავარი რედაქტორი:
ნიკოლა წიგნიანი

მისამართი: 0102 თბილისი, ტერეზავდოლის ქ. №3
ტელ.: 032 295 80 23, 599 880073

ISSN 2233-386X

9 772233 386008 >